

ค่าวัสดุ

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๑๙๔๙

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.

เรียน เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากในการพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.
คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ
และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐
ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังนี้

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อกำนัตรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)
(Signature)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแบ่งขันทางการค้า พ.ศ.

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการแบ่งขันทางการค้า พ.ศ. แล้ว
เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. นิยามคำว่า “บริการ” (มาตรา ๕)

นิยามคำว่า “บริการ” นอกจากหมายความว่า การรับจัดทำการงาน การให้สิทธิ์ได้ ฯ การให้ใช้หรือให้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น แต่ไม่รวมถึงการจ้างแรงงานแล้ว ตามเจตนากรมณ์ยังให้ครอบคลุมถึงธุรกิจค้าปลีกด้วย

๒. รูปแบบองค์กร (มาตรา ๒๗)

(๑) เนื่องจากการจัดโครงสร้างองค์กรมีหลายรูปแบบ โดยส่วนใหญ่องค์กรที่มีภารกิจ กำกับดูแลเต็มรูปแบบจะกำหนดโครงสร้างองค์กรในรูปแบบที่เป็นส่วนราชการ เช่น สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น หรือกำหนดให้เป็นองค์กรอิสระ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลธุรกิจเฉพาะด้าน เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม การประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) กำกับดูแลเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย แต่กรณี สำนักงานคณะกรรมการการแบ่งขันทางการค้านั้นมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการแบ่งขันการค้าของธุรกิจ การค้าทุกประเภท จึงมีความแตกต่างจากสำนักงานคณะกรรมการการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.) ดังนั้น การจัดโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการแบ่งขันทางการค้า ตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อแตกต่าง จำเป็นที่กระทรวงพาณิชย์จะต้องผลักดันให้องค์กรนี้มีผลงาน เกิดความเชื่อถือเป็นที่ประจักษ์

(๒) สำหรับกรณีโครงสร้างหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นที่เป็นองค์กรอิสระที่กำกับดูแล ธุรกิจเฉพาะด้าน เช่น สำนักงานคณะกรรมการการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เป็นต้น องค์กรอิสระที่กำกับดูแลธุรกิจเฉพาะด้านเหล่านี้มีรายได้เพียงพอโดยไม่จำเป็นต้องขอรับ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล แต่กรณีการจัดโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการแบ่งขันทางการค้า ตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีความแตกต่างจากองค์กรอิสระอื่นดังที่ยกตัวอย่างไว้ข้างต้น กล่าวคือ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการแบ่งขันทางการค้ามีลักษณะ ที่จะต้องเพิ่งพาแห่งรายได้จากภาครัฐเป็นหลักและต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณจากงบประมาณ แผ่นดินประจำปี ซึ่งหากสำนักงานคณะกรรมการการแบ่งขันทางการค้าไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ก็อาจไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ ตลอดจนอาจมีกระบวนการแทรกแซงการทำงาน ในขั้นตอนดังกล่าว อันจะส่งผลให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระและคล่องตัวตามเจตนากรมณ์ของ กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะเป็นผลกระทบจากการกำหนดรูปแบบโครงสร้างองค์กร โดยมิใช่เป็น ปัญหาข้อติดขัดในเชิงกฎหมายแต่ประการใด

๓. พฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (มาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในลักษณะที่บัญญัติไว้ โดยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าสามารถพิจารณาประกาศกำหนดลักษณะพฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเพิ่มเติมได้

คณะกรรมการธิการวิสามัญมีข้อสังเกตว่า การกำหนดพฤติกรรมทางการค้าในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมและก่อให้เกิดความเสียหายนั้น ควรมีการพิจารณาพฤติกรรมดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

(ก) กรณีที่ผู้ประกอบการรายใหญ่ซึ่งเป็นผู้ให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ในลักษณะแพรนไชส์ในการประกอบธุรกิจร้านค้าแบบสาขาเดียวซื้อ (ซึ่งผู้รับสิทธิส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม) แต่ในขณะเดียวกันผู้ให้สิทธิยังกล่าวก็ดำเนินการประกอบธุรกิจเดียวกันโดยเปิดร้านค้าของตนเองในบริเวณท้องที่ใกล้เคียงกับร้านค้าของผู้รับสิทธิของตน ความมีการกำหนดระยะห่างระหว่างกัน หรืออีกรูปนีหนึ่ง เป็นกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกรายใหญ่เปิดร้านค้าปลีกในท้องที่ใกล้เคียงกับผู้ประกอบการร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ด อันทำให้ผู้ประกอบการร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ดไม่สามารถแข่งขันได้ ความมีการกำหนดมิให้ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีสาขาจำนวนมากเปิดสาขาในระยะที่ใกล้กับผู้ประกอบการร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ด เช่น ผู้ประกอบการรายใหญ่ควรเปิดร้านหรือสาขาในระยะห่างจากร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ดในระยะทางไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ เมตร เป็นต้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ดให้สามารถประกอบธุรกิจเพื่อเลี้ยงครอบครัวได้ และไม่เป็นการปิดกั้นโอกาสบริษัทใหญ่ที่จะเพิ่มสาขาได้

(ข) กรณีผู้ค้าพันธุ์ไม่ใช่ ขายพันธุ์ไม่ใช่ให้แก่เกษตรกรซึ่งประกอบธุรกิจขายไม่ใช่โดยผู้ค้าพันธุ์ไม่ใช่ดังกล่าวเองประกอบธุรกิจขายไม่ใช่ให้ด้วย และมีการทุ่มราคายาไม่ใช่ในท้องที่ที่ลูกค้าพันธุ์ไม่ใช่ของตนประกอบธุรกิจขายไม่ใช่ให้ อันทำให้เกษตรกรซึ่งเป็นลูกค้าของตนไม่สามารถแข่งขันได้ รวมถึงกรณีสินค้าเกษตรอื่นที่มีลักษณะพุติกรรมเช่นเดียวกัน

กรณีดังกล่าวข้างต้นเป็นพุติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม จึงควรพิจารณาประกาศในอนุบัญญัติกำหนดห้ามพุติกรรมดังกล่าว เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ประกอบการร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านโซ่ห่วยวหรือร้านขายของเบ็ดเตล็ด และเกษตรกรรายย่อยให้สามารถประกอบธุรกิจเพื่อดำรงชีพได้

๔. ระยะเวลาในการสืบสวนสอบสวน (มาตรา ๒๑)

ระยะเวลาในการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน นอกจากจะต้องให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามมาตรา ๒๑ วรรคสองแล้ว ยังต้องคำนึงถึงระยะเวลาการควบคุมตัวหรือการปล่อยตัวชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

๕. การรวมธุรกิจ (มาตรา ๕๑)

ผู้ประกอบธุรกิจที่จะต้องขออนุญาตก่อนรวมธุรกิจนั้น ธุรกิจดังกล่าวจะต้องส่งผลให้เกิดการผูกขาดหรือเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด แต่สำหรับกรณีผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามเจตนา湿润ของกฎหมายต้องการที่จะส่งเสริมการประกอบธุรกิจเพื่อประโยชน์ของประเทศในภาพรวม ดังนั้น การรวมธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามมาตราหนึ่ง ไม่รวมถึงกรณีการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพราะผู้ที่ต้องขออนุญาตรวมธุรกิจต้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีอำนาจเหนือตลาดที่มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๕๐ และยอดเงินขาย ๕,๐๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่รวมถึงผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะไม่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรินทร์ วงศ์ตولا)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ